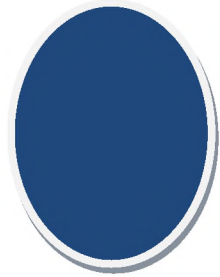

DOĞRU TERCİH REHBERİ

DOĞRU TERCİH

İnsan hayatının en önemli dönüm noktalarından biri olan meslek seçimi ile niversite bölüm tercihi çok yakından ilişkilidir. Üniversite tercihi genellikle geri dönüşü olmayan bir süreçtir. Bu nedenle bireylerin kendilerini çok iyi tanımaları ve hangi meslekte mutlu olacaklarını, hangi mesleği tutkuyla mrlерinin sonuna kadar yapabileceklerini iyi analiz etmeleri gerekir. Çünkü lkemizde oldukça sık rastlanan mesleki tatminsizlik ve mutsuzluk daha geņ yaşlarda alınan yanlış kararların sonuçları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye’de geņ nüfus oranı oldukça yüksektir. Eğitimli geņ nüfus oranı da gitgide artmakla birlikte yapılan pek çok bilimsel çalışma ülkemizdeki insanların azımsanamayacak bir kısmının eğitimini aldığı alanlarda çalışmadığını veya çalıştığı meslekten mutlu olmadığını göstermektedir. Ayrıca geņ işsizlik oranının oldukça yüksek olması da geņ nüfusun Türkiye’nin iş gücüne katılmadığını göstermektedir. Bu nedenle tercih yapacak olan adayların hayatlarının geri kalanında mutlu olmak ve iş gücü içinde verimli bir şekilde çalışabilmek için kendilerini tanımakla kalmayıp hangi mesleklerin kendileri için avantajlı olduğunu ve o mesleklerde başarılı olup olmayacaklarını iyi düşünmeleri gerekmektedir.

Aşağıda belirtilen noktaları göz önüne alarak yapacağınız tercihlerin mutlu bir gelecek kurmanızda size yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

A. İLGİ, YETENEK, İSTEK VE BEKLENTİLER

Her insanın özellikleri, yapabildikleri, hoşlandıkları ve öncelikleri birbirinden farklıdır. Meslek seçiminde özellikle ilgi, yetenek ve değerlerin belirleyici rolü vardır. Bu nedenle öncelikle kendi ilgi ve yetenekleriniz konusunda aşağıdaki tabloyu doldurarak bir öz değerlendirme yapabilirsiniz. Bunu yaparken ailenizden, öğretmenlerinizden yardım alabilirsiniz. Ayrıca size yardımcı olabilecek çeşitli anket ve değerlendirme ölçeklerinden (akademik benlik ölçeği gibi) faydalanabilirsiniz.

İLGİLERİM	YETENEKLERİM

Not: İlgilerinizi "neleri yapmaktan mutlu oluyorum" sorusuna verdiğiniz cevap oluşturur. Örneğin, öğretmen insanlarla iletişim kurmaktan ve onlara bir şeyler öğretmekten mutlu olan biridir. Muhasebeci, belgeleri düzenlemekten, hesap yapmaktan, ayrıntılarla uğraşmaktan hoşlanır. Ülkedeki adalet sistemine ilgisi olan bir kişi ise hakim, savcı veya avukat olabilir.

Yetenekler, anlamakta ve yapmakta başarılı olduğunuz alanları temsil eder. Her birimizin farklı yetenekleri vardır. Bazılarımız spora yetenekliyken, bazılarımız sayısal konularda daha yeteneklidir. Kimimiz sanatta, kimimizse yabancı dil öğrenme konusunda daha yeteneklidir.

İlgilerimiz ve sahip olduğumuz yetenekler, yöneleceğimiz meslekle eşleştiği zaman mesleğimizde daha başarılı ve mutlu oluruz.

Kendinizi bundan 5-10 yıl sonra nerede görüyorsunuz? Eşiniz, çocuklarınız? Eviniz var mı? Arabanız var mı? Nerede yaşıyorsunuz? Bütün bu sorulara vereceğiniz cevaplar büyük bir oranda sahip olduğunuz meslek doğrultusunda belirlenecektir. Bu nedenle mesleğinizi seçerken istek ve beklentileriniz, hayatta olmak istediğiniz yer ve ihtiyaçlarınız doğrultusunda hareket etmeniz çok önemlidir. Geleceğe dair saptadığınız hedefler somut olmalı, inanılmalı, gerçekçi, ölçülebilir ve istenilir olmalıdır. Hayali, gerçeğe dayanmayan hedefler seçmek başarısızlığa götürür.

B. MESLEKİ DEĞERLERİ BELİRLEMEK

Seçtiğiniz meslek, ilgi ve yeteneklerinizle örtüştüğü kadar değerlerinizle de tutarlı olmalıdır. Bazıları için iş hayatında parasal kazanç, toplumda saygın bir konuma sahip olmak daha önemliyken, bazıları için aile hayatına zaman ayırmak önceliklidir. Seçeceğinize mesleğin değerlerinizi destekleyecek özelliklere sahip olması, işinizi yaparken daha fazla verim almanıza ve mutlu olmanıza katkı sağlar. Bu soruya yanıt verirken aşağıdaki maddeleri göz önüne alabilirsiniz.

1. Yüksek ücret
2. Sosyal güvence
3. Toplumsal saygınlık
4. Meslekte ilerleme olanakları
5. Güç ve otorite
6. Bağımsızlık
7. Seyahat
8. Rutin iş
9. Çalışma saatleri

SAĞLIKLI KARARLAR SAĞLIKLI BİLGİLERE DAYANMAK ZORUNDADIR.

C. MESLEKLER HAKKINDA BİLGİ TOPLAMAK

Sahip olduğunuz ilgi ve yetenekleriniz doğrultusunda belirlediğiniz meslek/meslekler hakkında doğru, gerçekçi bilgiler edinin. Bu aşamada meslek mensuplarından, işyerlerinden, İŞKUR, ÖSYM vb. kaynaklardan faydalanabilirsiniz.

Meslek tercihi konusunda İŞKUR uzmanlarınca öğrencilere birebir yardım edilmektedir.

İŞKUR tarafından Meslek Danışmanlığı Kapsamında Verilen Hizmetler aşağıda yer almaktadır:

Bireysel Görüşme:

-İş bulmada güçlükleri olanlara,

-Meslek edinmek, değiştirmek ve/veya mesleğinde ilerlemek isteyenlere,

-Mesleki uyum problemleri yaşayanlar ile meslek seçimi aşamasında bulunan bireylere farkındalık sağlamak amacıyla bireysel danışmanlık görüşmeleri yapılır. Görüşmeler ile bireylerin, kendilerini, meslekleri ve eğitim olanaklarını tanımak ve mesleki yönelim konusunda daha ayrıntılı bilgiye sahip olmaları sağlanır.

Sınıf görüşmeleri

Öğrencilere meslek seçiminin önemi ve meslek seçiminde dikkat edilecek noktalar anlatılır, meslekler hakkında bilgilendirilir, mesleki eğitim olanakları ve bir üst eğitim-öğretim seçenekleri bilgileri verilir.

Grup görüşmeleri

Meslek danışmanlığı grup görüşmesi: Öğrencilerden oluşturulan gruplara, meslek seçiminin önemi ve meslek seçiminde dikkat edilecek noktaların anlatıldığı, meslekler hakkında bilgilendirmenin yapıldığı, mesleki eğitim olanakları, bir üst eğitim-öğretim seçenekleri vb. anlatıldığı grup çalışmasıdır.

İş arama becerilerinin geliştirilmesi grup görüşmesi:

İŞKUR, eğitim kurumu, askeri birlik, cezaevi vb. yerlerde iş arama becerileri eğitimine ihtiyaç duyan gruplara ve Kurumca düzenlenen mesleki eğitim kurslarını bitirenlere iş arama becerilerinin geliştirilmesi semineri verilir.

Danışmanlık ve Kurum hizmetlerinin tanıtımının yapıldığı grup görüşmesi:

Eğitim kurumu, İŞKUR MBM, RAM, işyeri vb. yerlerde gerçekleştirilen ve danışmanlık ile diğer Kurum hizmetlerinin tanıtımının yapıldığı grup görüşmesidir.

Velilerle yapılan grup görüşmesi:

Okulda gerçekleşen, meslek seçiminin öneminin velilere anlatıldığı grup çalışmasıdır.

Rehber öğretmenlerle yapılan grup görüşmesi:

Rehberlik ve Araştırma Merkezleri ile temasa geçilerek rehber öğretmenlerle yapılan toplantılardır.

www.iskur.gov.tr

www.osym.gov.tr

Sağlıklı bir kariyer planlaması, kişinin kendini tanınması ve meslekler-işgücü piyasası hakkında doğru bilgiler elde etmesi ile mümkündür. Aşağıdaki sorulara vereceğiniz cevaplar bu ikisi arasında uygun bir eşleme yaparak kendiniz için doğru mesleği seçmeniz konusunda size yardımcı olacaktır. Bu kısımda elde ettiğiniz verileri meslek seçimi konusunda uzmanlaşmış bir kişiyle paylaşarak yardım almanız yaptığınız/yapacağınız hataları erkenden fark etmenizi sağlayacaktır.

Bütün bu soruların cevabını öğrenmeye çalışıp ondan sonra tercihlerinizi şekillendirmeniz gerekir.

Meslekler	Mesleğin içeriği	İş ve kariyer olanakları	Çalışma saatleri	Özel koşulları	Mesleğin icrası için gerekli yetenekler	Ücret	Gelecekte mesleğin durumu/işgücü piyasası	Mesleğin gerektirdiği kişilik özellikleri

Ayrıca seçeceğiniz bölümle ilgili aşağıdaki soruları da araştırın:

- Okurken görülecek dersler nelerdir?
- Bu dersler hoşlanacağınız nitelikte mi?
- Bu bölümü bitirdiğinizde ne ölçüde iş imkânı var?
- Okumayı düşündüğünüz üniversitenin fiziksel şartları ve sosyal ortamı nasıl?
- Barınma ve burs imkânı sağlanabiliyor mu?
- Teorik eğitimle iş hayatındaki pratiği birleştirebilmiş mi? Mezunlarına iş imkânı sağlamada ne derece etkili?

Bu konuda elinizdeki yazılı kaynaklardan, üniversitelerin eğitim kurumlarına gönderdikleri broşürlerden ve internetten yararlanabileceğiniz gibi eğitim almak istediğiniz üniversitede okuyan birkaç öğrenciyle, o bölümden mezun olanlarla görüşüp bilgi sahibi olabilirsiniz.

D. TERCİH LİSTESİNİN YAPILMASI

1. Yukarıdaki bilgiler ışığında seçtiğiniz bölümleri Yükseköğretim Programları ve Kontenjanlar kılavuzunda belirleyerek yanlarına işaret koyun. Bu bölümleri istek sıranıza göre bir kağıda yazın ve her bölümün yanına kılavuzda belirtilen özel koşullar ile 2015 yılında oluşan (2014 yılına da bakılırsa değişimleri görebilirsiniz) başarı sıralarını yazın. Bu aşamada yazacağınız bölümler 30'dan fazla olursa eleme yapabilirsiniz.
2. Tercihlerinizi yaparken başarı sırasını dikkate alın. Baştan bir ya da iki tercihinizi "puanım yeterli olmayabilir" endişesine kapılmadan, sadece ilginizi göz önüne alarak belirleyebilir, buralara en çok istediğiniz programları yazabilirsiniz. Kazansanız bile kaydolmayı istemediğiniz bir programa tercih listenizde yer vermeyin. Ancak ne olursa olsun bir yükseköğretim programına kaydolmak istiyorsanız sonlardaki birkaç tercih sıranıza, girebileceğinizi tahmin ettiğiniz ama istediğiniz programları yazabilirsiniz.
2. Tercih listesinde ilk bir ya da iki tercihi hayalinizdeki bölüme ayırdıktan sonra;
 - Başarı sıralaması ilk 5 binde olan öğrencilerin tercihlerine 1000-2000'den başlamaları ama tercih yoğunlaşmasının 4000-8000 arasında olması,
 - Başarı sıralaması 20 binde olan öğrencilerin 4-5 binden birkaç tercih yapması ama tercih yoğunlaşmasının 15-25 bin arasında olması,
 - Başarı sıralaması 50 binde olan öğrencilerin ilk birkaç tercihini 10 binlerden yapıp tercih yoğunlaşmasının 30-60 bin arasında olması,
 - Başarı sıralaması 100 binde olan öğrencilerin ilk birkaç tercihini 20 binlerden yapıp tercih yoğunlaşmasının 75-150 bin arasında olması daha idealdir.
 - Tercihlerinizin en çok yoğunlaşacağı kısımda yaklaşık 10 tercihinizi başarı sıralamanıza en yakın bölümlerden yapın.
 - Başarı sıralaması düştükçe tercih aralığınızı genişletebilirsiniz.
4. Tercih sırası belirlenirken, üniversitenin sunduğu imkânlar, yabancı dil, üniversitenin bulunduğu şehir, bursluluk durumu, merkezi olması, ekstra ücret uygulaması, hazırlık sınıfı şartı gibi pek çok ölçütün dikkate alınması önemlidir.
5. Bu ön belirlemelerden sonra, kazandığınızda gidip öğrenim görmeyeceğiniz fakülteleri, barınma sorunu oluşturabilecek, ailenizin gönderemeyeceği, sadece puana göre yazılan, mezun olduğunuzda istihdam imkânları kısıtlı olanları vb. ileride daha büyük sorunla karşılaşmamak için listeden çıkarın.

6. Geçmiş yıllarda sınava giren adayların tercih listelerinde en çok programı bulunan üniversiteler ile en çok tercih edilen programlara ilişkin istatistiklere bakmak size önemli ipuçları verecektir. 6. İstek sırasına göre bölümler arasında başarı sırası ya da puan farkı olabilir.

Örneğin A bölümü 375 puan, B bölümü 380 puan. Sen A bölümünü daha çok istiyorsan onu önce yazabilirsin. Bu ölü tercih olsa da gerçekçi bir tercihtir. Birkaç tane ölü tercih yapılabilir. Fakat ölü tercih sayısı fazla olmamalıdır. İki bölüm arasındaki puan farkı çoksa o zaman en çok istenen bölüm kalmalı diğeri çıkarılmalıdır.

Örneğin, Boğaziçi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bölümü TM-3 en küçük puanı 434,996 ve 6420 başarı sırasına ait. Hacettepe Hukuk bölümü ise TM-3 433,586 puan ve 6820 başarı sırasına ait. Adayın her iki bölüme de girme ihtimali varsa bu durumda aday en çok hangi bölümü istiyorsa o bölümü bir üst sıraya yazabilir. Yani Hacettepe Hukuk, Boğaziçi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bölümünden daha düşük başarı sıralamasında olmasına rağmen bu bölüm daha çok isteniyorsa tercihlerde daha üst sırada olabilir.

8. Kazansanız bile kayıt yaptırmayacağınız düşük başarı sırasındaki okulları listeden çıkarın. Açıkta kalma korkusuyla olsa bile düşük puanlı bir bölüm tercih edilecekse bölümün kazanılan bölüm olarak karşınıza çıkacağını unutmayın. 2015-ÖSYS puanları veya özel yetenek sınavı sonucu ile bir yükseköğretim programına yerleştirilen adaylar, 2016-ÖSYS puanları ile bir yükseköğretim programına yerleştirilirken OBP'ye uygulanacak katsayılar yarıya düşürülecektir.

NOT: 2015-ÖSYS'de lise son sınıf öğrencisi iken bir yükseköğretim programına yerleştirildiği halde mezun olamadığı için kayıt yaptıramadıysa bu öğrencinin 2016-ÖSYS de OBP'sinin çarpılacağı katsayılar yarıya düşürülmeyecektir.

NOT: Puanlar kazanılan yıldan sonraki yıl düşmekte, ondan sonraki yıl düşmemektedir.

NOT: Sınavsız geçişle yerleşilen bölümlerde puan kaybı olmaz.

9. İlk kez öğrenci alan ve sıralama puanı belli olmayan bölümler için tercih edeceğiniz üniversitenin bulunduğu yerleşim bölgesine denk olabilecek üniversitelerin aynı bölümlerinin başarı sıralamalarına bakabilirsiniz.

Örneğin; Selçuk Üniversitesi'nde yeni açılan bir bölümün puanını bulmak için Erciyes Üniversitesi'ndeki bu bölümün başarı sırasına bakılabilir. Fakat bu, bölümün aynı başarı sırasında olacağı anlamına gelmez.

10. Tercihlerinizde yer verdiğiniz bölüm/programların devlet, vakıf, KKTC veya yurtdışı da olsa maddi şartlarına dikkat edilmelidir. **Devlet üniversitelerinde ikinci öğretim yapan bölümler için harç ödenmektedir.** Ayrıca devlet üniversitelerinde yurtdışı üniversiteleriyle entegre yürütülen bölüm/programların ücretli olduğu unutulmamalıdır. Bu bölümlerin belirli dönemleri Türkiye'de, diğer dönemleri de yurtdışında okutulur. Hem Türkiye'de hem de yurtdışında okunan yıllar için bir bedel ödenmektedir. Bu nedenle özel koşulları çok dikkatli okumalısınız.

11. 2 yıllık programlardan tercihte bulunacak genel lise mezun adaylar,Tablo 3C'deki bölümler için önceliğin mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları mezunlarına verildiğini, kontenjan artarsa ilgili YGS puanlarına göre yerleştirileceklerini unutmamalıdır.
12. Tercihler yapıldıktan sonra bir uzman denetiminde tutarlılık denetlemesinin yapılması önemlidir. Bu denetleme yapılırken her program tek tek bir alttaki program ile karşılaştırılmalı, en çok istenen program üste yazılmalıdır.
13. Doğru meslek ve doğru gelecek planlarının yapılmasının ardından adaylar ailelerini, akranlarını, rehberlik uzmanlarını, üniversiteleri ve diğer tüm tarafları çok iyi dinlemelidirler. Kısacası herkesin fikrini almak gereklidir.

Mutlaka tercihlerinizi ailenizle paylaşın.

- ❖ Tercih Formuna yazdığınız bilgileri son olarak aşağıdaki maddelere bakarak kontrol kontrol ediniz:
 - Listenizdeki programlarda kılavuzda "bakınız" olarak gösterilen ve giriş için aranan bütün koşulları karşılıyor musunuz?
 - Listenizdeki programların kodlarını doğru yazdınız mı?
 - Listenizdeki programların sırası, gerçekten istek sıranıza uygun mu?

Örneğin, beşinci tercihinize giriş hakkı kazanacak olsanız, "keşke altıncı tercihim kazanmış olsaydım." demeyeceğinizden emin misiniz? Bütün tercihleriniz için bu geçerli mi?

Bütün bu kontrollerden sonra tercih bildirim işleminizi gerçekleştirebilirsiniz.

DİKKAT: Tercih bildirim işleminizi tamamladıktan sonra "TercihSüresi" içerisinde <http://ais.osym.gov.tr> adresinden tercihlerinizde değişiklik yapabilirsiniz.

Tercih işleminizi tamamladıktan sonra "Tercih Süresi" içerisinde <https://ais.osym.gov.tr/> internet adresinden tercih bilgilerinizi mutlaka kontrol ediniz ve yazıcıdan tercih listenizi alarak saklayınız.

Kısacası adaylar kendileri ile ilgili bir yetenek ve ilgi analizi, mesleki hedefler ile ilgili sağlıklı bir değerlendirme, ailelerin endişelerini de ortadan kaldıracak kendine güvenli bir yaklaşım ve son olarak da üniversite tercihleri için gerekli olan teknik bilgi yardımıyla en uygun üniversite, bölüm ve dolayısıyla meslekleri seçilmiş olacaklardır. Ancak bu seçim sürecinin başından sonuna kadar kontrol adayın kendisinde olmalıdır.

Aday aldığı kararı sahiplenebilmeli ve çıkan sonuca katlanma olgunluğunu gösterebilmelidir.

Tercih yaparken yapılan yanlışlar ve yapılması gerekenler:

1. Yanlış: Program tercihi yerine üniversite tercihi yapmak.

Doğru: Bazı üniversitelerin diğerlerine göre daha avantajlı olduğu doğrudur. Fakat tercihlerinizde önceliği programlara vermelisiniz. Çünkü sizi meslek sahibi yapacak olan üniversite değil girdiğiniz programdır.

2. Yanlış: Puan ziyan olmasın diye yüksek puanlı fakat istenmeyen programların yazılması.

Doğru: Mutlu olacağınız yeteneklerinize ve ilgilerinize uygun programları seçmelisiniz.

3. Yanlış: Az sayıda tercih yapmak.

Doğru: Çeşitliliği olan, istediğiniz ve birbirine yakın programları seçmelisiniz.

4. Yanlış: Yalnızca bir bölüme dayalı tercih yapmak. Örneğin bütün üniversitelerin işletme bölümünü seçmek.

Doğru: İsteddiğiniz programla ilgili, ona yakın bölümlere de yer verilmeli. Örneğin iktisat, maliye, ekonometri gibi. Belli dönemlerde popüler olan bölümler konusunda dikkatli olunmalı. Beklentiler ile gerçekler uyumlu olmalıdır.

5. Yanlış: İlgi, istek, beklenti ve yetenekler dikkate alınmadan sadece yüksek puandan düşüğe doğru tercih yapmak.

Doğru: Tercih motorlarını kullanırken bu anlamada çok dikkatli olunmalı. Sadece puana, başarı sırasına göre tercih yapıldığında istemediğiniz bir bölüme yerleşebilirsiniz. Bu çok riskli bir durumdur. Tercihiniz aslında büyük bir oranda sizinle birlikte ömrünüzün sonuna kadar yaşayacak olan mesleğinizdir. Bu nedenle mutlu olacağınız, sizi tatmin edecek, hergün zevkle gideceğiniz bir işinizin olması çok önemlidir. Keşke o bölümü üste yazsaydım demeyeceğiniz bir tercih listesi oluşturmalısınız.

6. Yanlış: Puana göre tercih yapmak.

Doğru: Tercih yaparken puana göre değil başarı sırasına göre yapılmalıdır. Sınava girdiğiniz yıldan önceki iki-üç yılın başarı sırasına bakarak tercih yapmanız değişimleri de görmeniz açısından daha aydınlatıcı olacaktır.

7. Yanlış: Fazla sayıda ölü tercih yapmak.

Doğru: Puanları birbirine yakın bölümlerden puanı düşük olanı ön sıraya almak yanlış olmaz. Fakat puan farkı çok olan ve çok sayıda yapılan ölü tercihlerden kaçınmak gerekir.

8. Yanlış: Kılavuzda belirtilen programlara ait özel koşulları okumadan tercih yapmak.

Doğru: Tercih ettiğiniz bölümlere ait özel koşulları mutlaka okumalısınız. Örneğin geçmiş senelerde sadece kızların okuduğu bölümü yazan erkek öğrenci olmuştur.

9. Yanlış: Mantıklı yüzdellik aralığında tercih yapmamak.

Doğru: İlk birkaç tercih puanın üstündeki, hayalinizdeki bölümler olabilir. Fakat bu bölümlerin sayısı çok olmamalı diğer tercihler puanınıza yakın bölümler olmalıdır. Son birkaç tercih ise düşük puanlı fakat gidebileceğiniz, okumak istediğiniz garanti bölümler olabilir.

10. Yanlış: İyİ puan alındığı halde kazanılamayacağı düşünölen bölümlerin yazılmaması.

Doğru: Araştırmaların büyük bir bölümü sınavı tekrarladıklarında öğrencilerin ilk yıllardaki (ilk 1-2 yıl) başarıyı tutturamadıklarını göstermektedir. Bu nedenle aldığınız puan iyi ise değerlendirmeye çalışın.

11. Yanlış: Bölümler hakkında doğru, gerçekçi bilgiler olmadan, kulaktan dolma bilgilerle tercih yapmak.

Doğru: Tercih ettiğiniz bölümlerle ilgili uzmanlardan, güvenilir internet sitelerinden bilgi edinin.

12. Yanlış: Tek bir puan türünde tercih yapmak.

Doğru: Bildiğiniz gibi artık farklı alanlardan tercih yapılabilmekte. Bu nedenle istek ve yetenekleriniz doğrultusunda farklı puan türlerinden tercih yapabilirsiniz. Bu tercihleri yaparken örneğin MF ve TM puan türleri karışık yapılabilir.

13. Yanlış: İki yıllık programları tercih etmekten kaçınmak.

Doğru: Aslında 4 yıllık program mezunları arasındaki işsizlik oranı çok yüksek. Fakat belli bir mesleğe yönelik okutulan 2 yıllık yüksekökol mezunlarına yönelik istihdam alanı daha geniş. Bu nedenle bu bölümleri de düşünebilirsiniz.

14. Yanlış: Seçilen bölümleri bu günkü koşullara bakarak değerlendirmek.

Doğru: Tercih yaparken bölümlerin 5-10 yıl sonraki durumları düşünölmelidir. řu anda çok gözde olan mesleklerin istihdam alanları doygunluğa ulaşmış olabilir. Bu nedenle gelecekte sosyal, ekonomik ve teknolojik gelişmeleri de dikkate alarak bazı mesleklerin çok öne çıkacağını unutmayınız. Bu konuda iş gücü piyasası ile ilgili internet sitelerinden ve uzmanlardan yardım alınabilir.

15. Yanlış: Tercih sürecinde bir uzmana danışmam vakit kaybından başka bir şey değildir. Ben tercihlerimi kendi başıma yapmalıyım.

Doğru: Tercih sürecinde ilgi ve yönelimlerim doğrultusunda profesyonel yardım almam tercih başarısı açısından önemlidir.

16. Yanlış: Tercih bildirim formunu tek başına doldurmak.

Doğru: Yaptığınız tercihler konusunda ailenizin mutlaka bilgi sahibi olması gerekir. Özellikle yaşadığınız il dışında bir tercih yaptığınızda ailenizin bunu kabul etmesi ya da maddi açıdan karşılayabilmesi çok önemlidir.

Bunun dışında yanlış kodlama yapmamak için başkalarından formunuzu kontrol etmelerini isteyin.

17. Yanlış: Gündemde olan popüler mesleklere yönelirsem başarılı ve saygın biri olacağıma eminim.

Doğru: Severe yapmayacağım ve ilgi alanlarım dahilinde olmadığı halde sadece popüler bir meslek alanı olduğu için gerçekleştireceğim tercihler, kariyer başarısı ve tatmini açısından bana olumsuz sonuçlar getirebilir.

2016 Yılı Ösys Değişiklikleri ve Notlar:

1. YGS barajı 140 puandan 150 puana çıkarıldı. Önceki yıllarda 16 net ile 140 puan barajını geçen adaylar, bu yıl için 150 puan barajını 20 net yaparak geçebilecek.
2. YGS'deki diğer önemli bir değişiklik ortaöğretim başarı puanında gerçekleşti. Meslek liselerine 30 Mart 2012 tarihinden sonra kayıt yaptıran adaylar için Y-YGS/LYS'de ek puan kaldırıldı.

NOT: Bir mesleğe yönelik program uygulayan ortaöğretim kurumlarının mezunlarının, Tablo 3A'da ve Tablo 3B.1'de belirtilen yükseköğretim lisans programına yerleştirilirken OBP'nin 0,06 katsayısı ile çarpımından elde edilecek ek puanları da yerleştirme puanlarına eklenecektir. Bu ek puanlardan yararlanmak için adayların ilgili puan türünde 180 veya daha yüksek puan almış olmaları gerekmektedir. Ek puanlar, 30.03.2012 tarihi itibarıyla bir mesleğe yönelik program uygulayan ortaöğretim kurumlarından mezun olan veya öğrenim görmekte olan öğrenciler için uygulanacaktır. İlgili ortaöğretim kurumuna 30.03.2012 tarihinden sonra kayıt olan adaylar için Tablo-3A ve Tablo-3B1 kapsamında ek puan hesaplanmayacaktır (2016 Kılavuz sayfa.25).

3. 2015-ÖSYS'de, YGS/LYS puanı veya özel yetenek sınavı sonucu ile örgün yükseköğretim programına yerleştirilmiş adayların ortaöğretim başarı puanları ile ilgili katsayıları yarıya düşürülecektir. Bu kural, açık öğretim programları için de uygulanacaktır. Adaylar YP puanlarına göre en yüksek puandan başlamak üzere sıraya konacak ve kontenjan sayısı kadar aday sınavı kazanmış olacaktır.

NOT: 2015-ÖSYS puanı veya özel yetenek sınavı sonucu ile bir yükseköğretim programına (açık öğretimin kontenjan sınırlaması olmayan programları hariç) yerleştirilen adaylar 2016-ÖSYS puanları ile bir yükseköğretim programına yerleştirilirken Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanına uygulanacak katsayılar yarıya düşürülecektir." Yani kontenjanı olan bir üniversiteye geçen sene (2015) yerleştirilmiş iseniz bu sene (2016) puanınız düşer. Ancak geçen sene açık öğretim kontenjan sınırlaması olmayan bölümlere yerleşmiş olanların puanları düşmeyecektir.

4. 2015 yılında bir yükseköğretim programına yerleştirildiği halde mezun olamadığı için kayıt yaptıramayan adayların OBP'lerinin çarpılacağı katsayılar yarıya **düşürülmeyecektir.**
5. Sınavsız geçiş hakkı ile 2015-ÖSYS'de meslek yüksekokulları veya açık öğretim ön lisans programlarına yerleştirilen adayların OBP'lerinin çarpılacağı katsayılarda herhangi bir **değişiklik yapılmayacaktır.**
6. Sınavsız geçişe başvuran adaylar ile YGS ve LYS'lere giren adayların yükseköğretim programlarına yerleştirme işlemleri birlikte yapılacaktır. Yerleştirme sonuçları, adayların yerleştirildikleri yükseköğretim programının bağlı olduğu üniversiteye ve YÖK'e elektronik ortamda iletilecektir.

7. Hukuk, mimarlık, mühendislik ve tıp programlarına başvurabilmek için gereken en düşük başarı sıralamaları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Program Türü	İlgili Puan Türü	Başarı Sırası
Hukuk programlarına yerleştirme işlemlerinde (TM3)	İlgili LYS Puan Türünde	En düşük 150 bininci (150.000)*
Mühendislik programlarına yerleştirme işlemlerinde (Orman, Ziraat, Su Ürünleri Fakülteleri hariç, Ziraat Fakültesi Gıda Mühendisliği programı dâhil)	İlgili LYS Puan Türünde	En düşük 240 bininci (240.000)*
Mimarlık programlarına yerleştirme işlemlerinde	İlgili LYS Puan Türünde	En düşük 200 bininci (200.000)*
Tıp programlarına yerleştirme işlemlerinde	İlgili LYS Puan Türünde	En düşük 40 bininci (40.000)

Kaynaklar:

1. <http://blog.milliyet.com.tr/meslek-secimi--bir-kac-adimda-dogru-tercih-nasil-yapilir-/Blog/?BlogNo=372425>
2. <http://mbs.meb.gov.tr/>
3. <http://www.aktuelegitim.com/ygs-lys-tercih-yaparken-nelere-dikkat-edilmeli.html>
4. <http://www.sahinegitim.com/tercihyaparkendikkatedilecekhususlar>
5. <http://www.ingilizceegitimi.com/ingilizce-turkce.htm>
6. <http://www.egitimnerede.com/haberler/en-kapsamli-universite-tercih-robotu-sadece-egitimnerede-com-da/1985>
7. Ömer Kutlu-Değişen Sınav Sistemi ve Doğru Tercih Yapmak konulu Konferans notları-2013
8. 2016 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Kılavuzu.

Hazırlayan: Şermin Pınar YOGEV